

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В НЕМОВНИХ ВНЗ

ЛАЗАРЧУК С.Ф., СТАНЧИК Є.В.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса,
Україна*

Система освіти в нашій країні реформується – змінюються вимоги до результатів навчання, вдосконалюються програми навчання, переймається досвід зарубіжних вищих навчальних закладів, в рамках Болонського процесу відбувається зближення вітчизняних і закордонних ВНЗ.

Серед вимог, що пред'являються до сучасного фахівця, знання іноземної мови є необхідним. Успішне володіння іноземною мовою сприяє становленню компетентних, мобільних, конкурентоспроможних професіоналів, здатних працювати на рівні світових стандартів. Вивчення іноземної мови в немовних ВНЗ є складовою частиною професійної підготовки майбутнього фахівця.

В сформованих сучасних умовах іноземна мова має розглядатися не як другорядна дисципліна, а як необхідний інструмент професійної діяльності, так як академічна і трудова мобільність, єдині міжнародні освітні стандарти, спільна міжнародна науково-дослідницька і виробнича діяльність неможливі без високого рівня володіння іноземною мовою. Сучасний процес викладання орієнтований на формування у студентів немовних спеціальностей умінь різних видів професійного спілкування.

Метою навчання іноземних мов в немовних ВНЗ є досягнення рівня, достатнього для практичного використання іноземної мови в майбутній професійній діяльності.

Однак, в процесі викладання іноземної мови в технічному вузі виникає ряд проблем. Одна з проблем пов'язана з тим, що закінчивши школу, випускник не володіє в достатній мірі іноземною мовою. Відсутність шкільної бази негативно впливає на процес вивчення іноземної мови у ВНЗ. Без міцної бази мовних навичок і умінь неможливо розвивати розмовні навички, термінологічну базу, вміння швидкого читання та інші комунікативні, мовні та міжкультурні компетенції. Тому далеко не всі випускники ВНЗ опановують цій предмет на належному рівні.

Тим не менше, в цілі інженерного вузу не повинно входити навчання базовому рівню іноземної мови. Це завдання необхідно вирішувати на етапі шкільної підготовки, тому так важлива спадкоємність і системність в реформі загальної та професійної освіти. Кафедри іноземних мов технічних

вузів шукають шляхи максимально ефективного викладання професійної іноземної мови при мінімальній кількості відведених на дану дисципліну годин і низькому рівні володіння мовою випускниками шкіл. Так, в інститутах ввели в практику розподіл студентів по підгрупах відповідно до їх рівня володіння іноземною мовою. Це дозволяє в рамках однієї програми забезпечувати максимально ефективно викладання іноземної мови як для студентів, які володіють базовим рівнем мови, так і для просунутого рівня.

Ще одним рішенням даної проблеми є винесення великого обсягу навчального матеріалу з іноземної мови на самостійну роботу студента, яку він повинен виконувати поза рамками аудиторних занять.

Також, важливу роль відіграє і недостатня мотивація студентів до оволодіння іноземною мовою. Мотивація, як відомо, безпосередньо пов'язана з ефективністю навчання. Будь-який пізнавальний процес ґрунтується на бажанні пізнання іншомовної культури. Студенти, вступивши до ВНЗ, часто не бачать сфери застосування іноземної мови у своїй майбутній професії, так як просто ще не уявляють свого професійного майбутнього. Ще одна причина відсутності мотивації полягає в тому, що в технічних ВНЗ пріоритетними є предмети технічної спрямованості. Рішенням даної проблеми може стати налагодження міжнародних освітніх та дослідницьких контактів, спільних міжнародних проектів, академічних обмінів тощо.

З точки зору підвищення мотивації студентів, ще одним ефективним методом є проекти, фестивалі, наукові конференції, які організуються кафедрами іноземних мов. Такого виду заходу не тільки підвищують мотивацію студентів до вивчення іноземної мови, а й сприяють розвитку комунікативних та презентаційних умінь, умінь роботи в команді та інших необхідних майбутньому інженеру компетенцій.

Безумовно, рішення даної проблеми вимагає комплексного, системного підходу, який передбачає реформування систем загальної та вищої освіти. Досвід викладання іноземної мови та професійної іноземної мови у вищих навчальних закладах демонструє необхідність збільшення кількості аудиторних годин, що відводяться на вивчення останньої, впровадження інтенсивних методів і технологій навчання, максимально наближених до реальних комунікативних ситуацій професійної та академічної спрямованості, забезпечення послідовності мовної підготовки між молодшими і старшими курсами. Тісна співпраця з профільними кафедрами є важливою умовою якісної підготовки студентів технічних ВНЗ за професійною іноземною мовою.